

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

Από μικρός πίστευε ότι πρέπει να διεκδικεί το δίκαιο και αυτό κάνει ο Αχιλλέας Δημητριάδης, ως υπέρμαχος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Θεωρεί τον εαυτό του νομικό, όχι πολιτικό, και αναλύει το δικαίωμα της ιδιοκτησίας στην κατεχόμενη γη μας, τονίζοντας πως οι αλλαγές επί του εδάφους πολύ δύσκολα μπορούν να αλλάξουν σε πρακτικό επίπεδο.

«Τα ατομικά δικαιώματα να εφαρμόζονται ανεξαρτήτως των πολιτικών διεργασιών»

> «Δεν είναι, πιστεύω, παράνομο Ελληνοκύπριος να πωλήσει σε Ευρωπαίο την περιουσία του στα κατεχόμενα»

ΤΗΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ ΣΟΛΟΜΩΝΙΔΟΥ ΔΡΟΥΣΙΩΤΟΥ

ΠΩΣ ΑΙΣΘΑΝΕΤΑΙ σήμερα ένας Ελληνοκύπριος ιδιοκτήτης γης στην κατεχόμενη Κύπρο; Διπλά αδικημένος. Πρώτο διότι ως πρόσφυγας έπρεπε να ξανακτίσει τη ζωή του και το λιγότερο που θα μπορούσε να κάνει η κυβέρνηση ήταν να του δώσει μια ελάνθρησπη, διαφοροποιώντας τον από εκείνο που δεν έχασε τίποτα. Η δεύτερη αδικία γίνεται τώρα που αναγκάζεται να πωλήσει τη γη του παρατιμής, διότι έχει οικονομικά προβλήματα και του επιβάλλουν εθνικές τύψεις. Δεν πέφτει λόγος σε κανένα για το τι θα κάνει την περιουσία του ένας άνθρωπος, είτε πρόσφυγας είτε όχι, πόσο μάλλον στους πολιτικούς ηγέτες που θεωρούν την περιουσία του πρόσφυγα δική τους και τη διαχειρίζονται ως εάν να είναι κοινοσιανισμένη στην κυβέρνηση. Αν έχουν τα κόστη να διαχειριστούν τις κατεχόμενες περιουσίες σαν να είναι κυβερνητικές, ας τις απαλοτριώσουν, να πληρώσουν στον κόσμο την αγοραία αξία και να τις κάνουν ό,τι θέλουν.

Δεν είναι, πιστεύω, παράνομο οποιοσδήποτε Ελληνοκύπριος να πωλήσει σε Ευρωπαίο την περιουσία του στα κατεχόμενα και προκαλώ να μου υποδείξουν τον νόμο που λέει ότι κάτι τέτοιο είναι παράνομο. Άστε τώρα που κάνουν εξυπνάδες πολιτικές στο Κτηματολόγιο και δεν τις μεταβιβάζουν.

-Δικαιούνται να μην τις μεταβιβάζουν; Εγώ νομίζω πως όχι.
-Υπάρχει πολιτική γραμμή για το θέμα των περιουσιών ή πάταρει ο κόσμος από μόνος του αποφάσεις, όπως έγινε με το άνοιγμα των οδοφραγμάτων; Δεν είναι δική μου δουλειά να πω αν υπάρχει πολιτική, αλλά τα δικαιώματα σε σχέση με την περιουσία είναι ατομικά και δεν δέχομαι το επικείμενο ότι γίνεται μια συλλογική προσπάθεια. Όταν οι πρόσφυγες έχασαν τις περιουσίες τους, πού ήταν η συλλογική προσπάθεια;

-Δημιουργήθηκε ο Φορέας Ίσης Κατανομής Βαρών... Ναι, και ο καθένας έχει τις δικές του εμπειρίες. Ξεκινώ όμως και τις τουρκοκυπριακές περιουσίες στις ελεύθερες περιοχές.

-Το Ανώτατο αρνήθηκε να δώσει πίσω σε Τουρκοκύπριο δική του περιουσία μέχρι να λυθεί το Κυπριακό. Η απόφαση αυτή όπως φαίνεται από τον Τύπο μου θυμίζει τη επιχειρηματία που έλεγε η Τουρκία στην υπόθεση Τίτινας Λοϊζίδου, ότι δηλαδή υπάρχει δικονομική διαφορά και μέχρι να διευθετηθεί το Κυπριακό τα ατομικά δικαιώματα θα ανασταλούν. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο είπε ότι τα ατομικά δικαιώματα πρέπει να εφαρμόζονται ανεξαρτήτως των πολιτικών διεργασιών. Το να αποκλείουμε τους Τουρκοκύπριους από το να πάρουν πίσω τις περιουσίες (χωρίς αποζημιώσεις) που εμείς οι ίδιοι παραδεχόμαστε ότι είναι δικές τους, στο τέλος της ημέρας δεν νομίζω ότι θα αντέξει τον έλεγχο του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

Μια εποχή το επίθετό μου ήταν τεράστιο βάρος

-Ο κόσμος ξέρεει ότι είστε γιος του πρώην δημάρχου Λευκωσίας Λέλλου Δημητριάδη; Μια εποχή το επίθετό μου ήταν τεράστιο βάρος, διότι ό,τι και να έκανα ήμουν ο γιος του Λέλλου. Το ότι στο γραφείο με ανέχτικαν αρκετά χρόνια χωρίς να φέρνω εισόδημα με τη δουλειά μου στα ανθρώπινα δικαιώματα, ήταν πολύ θετικό.

-Το ότι υπήρχε το γραφείο ήταν ο λόγος που ακολουθήσατε τη νομική; Ο φίλος μου λένε ότι δεν μπορούν να με φανταστούν να κάνω σιδηροδρομική. Από μικρός διεκδικούσα. Έχω μια ξεροκεφαλιά, όταν κάτι είναι δίκαιο πρέπει να το διεκδικείς και δεν υπάρχει περίπτωση να χάσεις.

-Διεκδικούσατε τα δικαιώματά σας και μέσα στο σπίτι; Ναι, σίγουρα.

-Οι γονείς σας είναι και οι δυο δυναμικοί άνθρωποι... Γι' αυτό έμαθα από νωρίς τη δικηγορική (γελώ), για να μπορώ να διεκδικώ τα δικαιώματά μου.

-Ήταν αυστηροί; Όχι, έβραζαν όμως όρια. Για τα πιο απλά πράγματα που μου έλεγαν να κάνω, ρωτούσα το γιατί. Έπρεπε να μου εξηγήσουν.

-Σε μαθητές ήσατε ο γιος του δημάρχου; Ναι, αλλά δεν μπορώ να πω ότι τύχχανα ειδικής μεταχείρισης.

-Τι ήρατε από την πορεία του πατέρα σας στην πολιτική; Το να μη φοβάσαι να πεις την αλήθεια αν έχεις δίκαιο. Να μη νιώθεις άσχημα όταν αυτό που κάνεις είναι σωστό.

-Τι ήρατε από τη μητέρα σας Όλγα; Αν έχεις δίκαιο και μπορείς να το αποδείξεις να μη φοβάσαι τίποτα και να νιώθεις αυτοπεποίθηση. Να αντέχεις το βάρος της επιλογής. Πολλές φορές έκανα λάθος αλλά ήταν εκεί και με στήριξαν. Το πιο καλό ήταν ότι μου έδωσαν τα εφόδια για να μάθω να επιλέγω.

-Σκεφτήκατε ποτέ να αναμειχθείτε στην πολιτική; Με τις υποθέσεις μου νιώθω ότι είμαι στα κοινά, στο επίπεδο που μου αρέσει. Προς το παρόν είμαι καλά εδώ.

-Στο μέλλον μπορεί να διεκδικήσετε μια πολιτική θέση; Ναι, είναι μια πιθανότητα, αλλά προς το παρόν θέλω να βλέπω την οικογένειά μου, πράγμα πολύ σημαντικό για μένα.

-Πώς είναι η ζωή με τη σύζυγό σας Υβόνη Ασπρίδου και τους δυο γιους Αλέξανδρο και Πάρη; Προσπαθώ να περνάω χρόνο μαζί τους. Είναι μεγάλο γεγονός να πηγαίνω ποδοσφαιρικά με τους γιους μου. Δεν ήμουν ποδοσφαιρόφιλος, αλλά σήμερα δεν κάνουμε ματς του ΑΠΟΕΛ. Εγώ έπαιζα τένις, μπάντσεϊ, έκανα καταδύσεις, αλλά όταν άρχισα το... κόμητι με τα ανθρώπινα δικαιώματα, όλα τα άλλα σταμάτησαν.

-Τι σας ενοχλεί στη δουλειά σας; Να με κοροϊδεύουν και να μου λένε ψέματα. Όλοι κάνουμε λάθη, πρέπει να έχεις το θάρρος να ζητήσεις συγγνώμη.

-Ποιο είναι το μεγαλύτερο λάθος που κάνατε; Είναι πολύ δύσκολο ερώτημα. Δεν μετανιώω για πολλά πράγματα.

-Για ποιο πράγμα μετανιώσατε; Για το ότι δεν έμαθα κιθάρα. Ξεκίνησα μαθήματα όταν ήμουν στρατιώτης αλλά τα άφησα.

-Έχετε κάποιο όνειρο; Στη δουλειά θα ήθελα να συνεχίσω αυτά που κάνω και να βρίσκω χρόνο να περνάω με την οικογένειά μου. Είναι μεγάλη χαρά να ψαρεύω με τους γιους μου το Καλοκαίρι κταπόδια και να τα τρώω, διότι δεν πρέπει να σκοτώνουμε για ψάκα.

-Πώς θα χαρακτηρίζατε τον Αχιλλέα Δημητριάδη; Άνθρωπο που μπορεί να ακούσει ό,τι του πεις, δίκαιο, σχετικά ήρεμο αλλά διεκδικητικό.

-Θυμάστε; Όχι συχνά, αλλά όταν θυμώσω τα πράγματα που λέω στον άλλο είναι βαριά. Μετά μετανιώω και ζητώ συγγνώμη.

-Παραδέχεστε ότι μπορεί να είχατε άδικο; Είμαι ξεροκεφαλος, δεν δέχομαι εύκολα ότι είχα άδικο, αλλά προσπαθώ.

Κάνω τη δουλειά του δικηγόρου, όχι του πολιτικού

-Μπορεί ένα θέμα πολιτικό όπως το Κυπριακό να αντιμετωπιστεί νομικά; Αν το αναλύσετε στο ατομικό επίπεδο, γιατί όχι; Η απόφαση για την υπόθεση της κυρίας Ξενίδη Αρέστη από την Αρμόκωστο, για μένα είναι ο προπομπός της προσπάθειας επιστροφής στην κλειστή πόλη. Η υπόθεση Αρέστη κατέστη τελεσίδικη στις 23 Μαΐου 2007. Το σημαντικό στοιχείο είναι ότι το δικαίωμα επιστροφής της κ. Αρέστη είναι τώρα νομική υποχρέωση της Τουρκίας. Αυτό πηγάζει από την απόφαση του ΕΔΑΔ, πράγμα το οποίο δεν μπορεί να αποφύγει. Επίσης κατερίφθη τελεσίδικα το επικείμενο ότι η Αρμόκωστος ανήκει στο ΕΒΚΑΦ και, τέλος, τις αποζημιώσεις των €800.000 για απώλεια χρήσης και €50.000 για ηθική βλάβη, η Τουρκία έχει μέχρι τις 22 Αυγούστου 2007 να τις πληρώσει.

-Γιατί κάποιος σήμερα να προσφύγει στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο; Για να διασφαλίσει για την επόμενη γενιά την περιουσία του.

-Μέσα από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο; Σίγουρα, γιατί με αυτό τον τρόπο δημιουργείται ένα ανεξάρτητο αρχείο απαιτήσεων εναντίον της Τουρκίας το οποίο πάντα θα υπάρχει.

-Οι ατομικές προσφυγές δεν οδήγησαν στη δημιουργία της Επιτροπής Αποζημιώσεων του ψευδοκράτους; Δεν είναι η πρώτη φορά που το σύστημα του Στρασβούργου έχει υποδείξει την ανάγκη δημιουργίας αποτελεσματικών εσωτερικών ενδίκων μέσων. Έγινε στην Ιταλία, την Πολωνία και στην νοτιοανατολική Τουρκία με τις 1.500 υποθέσεις Κοιρών. Παρουσιάστηκε η Επιτροπή Αποζημιώσεων στην υπόθεση Αρέστη αλλά το δικαστήριο δεν την δέχτηκε χωρίς να εξετάσει την ουσία του θέματος λέγοντας ότι αποτελείται από άτομα που ζουν σε ελληνοκυπριακές περιουσίες και έτσι δεν θα μπορούσαν να αποδώσουν δικαιοσύνη.

-Το περιουσιακό είναι η καρδιά του Κυπριακού; Ναι και αυτό έχει χρόνια που το λέω αλλά κανείς δεν θέλει να ακούσει.

-Χειριστήκαμε λάθος το θέμα των περιουσιών; Εγώ θεωρώ πως ναι.

-Αν είσατε εσείς στην κυβέρνηση τι θα κάνατε; Από το 1990 έλεγα ότι έπρεπε όλοι οι πρόσφυγες να κάνουν προσφυγές με μία ιεράρχηση. Πρώτα οι περιοχές που κατέχει ο τουρκοκυπριακός Στρατός. Δεύτεροι περιουσίες της περιφραγμένης πόλης της Αρμόκωστου. Τρίτοι οι μεγά-

λες οικονομικές δυνάμεις και τέταρτη προτεραιότητα θα ήταν οι περιουσίες και το σπίτι του καθενός.

-Γιατί δεν πίστεψε ο κόσμος στις προσφυγές; Διότι ο κόσμος δεν πίστεψε ότι θα μπορούσε η Τίτινα Λοϊζίδου να πετύχει κάτι που για πάρα πολλούς εξακολουθεί να είναι άπιαστο. Ο πιο πολύς κόσμος πιστεύει ότι η Τίτινα ακόμη δεν έχει ακόμη πληρωθεί για την απώλεια χρήσης. Ας μπουν στο Διαδίκτυο και μέσω του Google Earth να δουν τη γη τους. Πολλοί δυστυχώς θα ανακαλύψουν ότι οι περιουσίες τους έχουν αναπιχθεί και οι αλλαγές επί του εδάφους πολύ δύσκολα μπορούν να αλλάξουν σε πρακτικό επίπεδο. Γι' αυτό πρέπει να πάνε στο δικαστήριο με το δικηγόρο τους.

-Η Επιτροπή Αποζημιώσεων του ψευδοκράτους, σας ανησυχεί; Με ανησυχεί το ότι ένας αριθμός απελευσμένων έχει αποσταθεί. Αν διαβάσατε την έκθεση του Δεκεμβρίου 2006 του Human Rights Watch, θα διαπιστώσατε ότι η επιτροπή αποζημιώσεων που έγινε στη νοτιοανατολική Τουρκία για τους Κοιρούδες στην πραγματικότητα ήταν μια παγίδα για να καταστραφούν οι 1.500 προσπαθείς ενώπιον του ΕΔΑΔ. Νομίζω ότι οι Τούρκοι θα κάνουν το ίδιο και στην Κύπρο. Μπορεί να τις πρώτες περιπτώσεις να δώσουν αποζημιώσεις για τις παρουσιάσεις στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για άλλοι, αλλά στην ουσία είναι τέχνασμα.

-Ξεκινήσατε μια υπόθεση για τις περιουσίες στην Κωνσταντινούπολη; Ναι, για το δικαίωμα των Ελλήνων να κληρονομήσουν τις περιουσίες των γονιών τους. Το Σεπτέμβριο του 1955 πολλές οικογένειες αναγκάστηκαν να διώξουν τα παιδιά τους εκτός Κωνσταντινούπολης. Αυτοί έγιναν υπήκοοι της χώρας που πήγαν και έχασαν την τουρκική υπηκοότητα και με το τουρκικό δίκαιο, αν δεν είσαι Τούρκος πολίτης δεν μπορείς να κληρονομήσεις την περιουσία των γονιών σου. Έτσι την παίρνει το κράτος. Αυτό το κόλπο ήταν πάρα πολύ αποτελεσματικό.

-Βρίσκετε συχνά αντιμέτωπος με την Τουρκία στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο... Εγώ κάνω τη δουλειά μου, έτυχε να πηγαίνω εναντίον της Τουρκίας αλλά πήγα και εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας.

-Με την υπόθεση του Αλέκου Μοδινού. Ναι, με διάφορες υποθέσεις. Πιστεύω στη διεκδίκηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και μερικές φορές το βάρος είναι τεράστιο. Πρέπει να πιστεύεις ότι εκείνο που κάνεις

είναι σωστό. Μπορεί να είναι στη ψυχολογία μου. Είμαι υπέρ εκείνου που παίζει με ρίσκο να χάσει, παρά να μην παίζει καθόλου.

-Ρισκάρεις; Ναι, αλλά κάτω από συνθήκες που έχω αξιολογήσει και που η λογική λέει ότι οι πιθανότητες για να χάσεις είναι μηδαμινές.

-Πώς βλέπετε το Κυπριακό; Δεν νομίζω ότι είμαι ο αρμόδιος. Αλλά για να μην αποτύχω την απάντηση νομίζω ότι η λύση του Κυπριακού είναι όπως τη Γουερβίζου φέτος, μας έταξαν ότι θα κερδίσουμε και ούτε καν προκρίθηκαν!

-Πρόφατα μιλήσατε για μια Επιτροπή Αποκατάστασης Αλήθειας για τους Αγνοούμενους. Ναι, πιστεύω ότι ήλθε ο καιρός να κάνουμε κάτι ουσιαστικό για το θέμα των αγνοουμένων. Η κερματίδωση που έχουν υποστεί οι συγγενείς είναι φοβερή.

-Δεν γίνεται προσπάθεια; Δείξτε μου την. Πού είναι;

-Υπάρχουν επιτροπές. Οι επιτροπές είναι η δικαιοσύνη για να μη γίνει η δουλειά εδώ και τόσα χρόνια. Μέχρι το τέλος Ιουνίου θα γίνουν 250 κηδείες λειψάνων αγνοουμένων, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.

-Μα ήδη γίνεται διαδικασία ταυτοποίησης. Η θέση που είναι να την ενισχύσουμε. Η Επιτροπή Αγνοουμένων έχει οδηγίες περιορισμένης εμπέλειας; μόνο να βρει τους τάφους και να ταυτοποιήσει τα λείψανα. Το πως πέθανε ο συγκεκριμένος άνθρωπος, πώς θάφτηκε δεν το ρωτά.

-Τι συζητάτε; Να συσταθεί όπως πολλές χώρες του κόσμου Επιτροπή Αποκατάστασης της Αλήθειας όπου θα μπορεί να παει κάποιος και να πει τι έγινε ή έκανε. Με αντάλλαγμα την μεταμέλεια και την παροχή πληροφοριών να μην τύχει ποινικής δίωξης. Αυτό πρέπει να θεσμοθετηθεί για να κλείσει ο κύκλος του πόνου. Έχουν οι συγγενείς δικαίωμα να μάθουν την αλήθεια.

-Είμαστε έτοιμοι να συγχωρούμε ή να εκδικηθούμε; Αυτό είναι το ερώτημα. Η Κυπριακή Δημοκρατία έθαψε αρκετά άτομα στη Λακατάμια το 1974 και δεν μπήκε στο κόπο να ενημερωσει τις οικογένειές τους, έτσι μπήκαν στη λίστα των αγνοουμένων. Γιατί αυτή η ανευθυνότητα; Δεν είναι σκοπός να τιμωρήσουμε, αλλά να μάθουμε την αλήθεια γιατί, όπως έχει λεχθεί, τα πιο μεγάλα ψέματα τα λένε πριν από τις εκλογές, κατά τη διάρκεια του πολέμου και μετά από το κινήρι!

